

Leea ja Klaus Klémola

maaseudun tulevaisuus

ntamo | Kansallisteatteri

maaseudun tulevaisuus

Näytelmän oikeuksia valvoo Nordic Drama Corner.

© 2015 Leea ja Klaus Klemola

ISBN 978-952-215-560-3

ntamo | Kansallisteatteri 1/2015

Ulkoasu Make Copies

Kannen kuvassa Klaus Klemola | Maksimi Kuorikoski ensiesityksen
julistesta (Juha Mustanoja, Krista Mäkinen, Tuomo Manninen)

Leea Klemolan sitaatti takakannessa ensiesityksen trailerista
<https://www.youtube.com/watch?v=iw3wJPv2BIQ>

Valmistaja BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

2015

ntamo

www.ntamo.net

maaseudun tulevaisuus

Leea ja Klaus Klemola

ntamo | Kansallisteatteri

pastoraalinäytelmä eläimistä ja ihmisistä

Liite: kaksi poisjätettyä katkelmaa

Ensi-ilta Kansallisteatterissa 26. marraskuuta 2014

Henkilöt esiintymisjärjestyksessä:

BERTIL – koira, leikkaamaton uros

HATTARA – lammas, uuhi

JARI ”MAKSIMI” KUORIKOSKI – 40-vuotias mies, entinen ruotsinlaivan rumpali, nykyinen lammaspaimen, Bertilin isäntä ja Hattaran työnantaja

ANNELI LUKINOJA – 45-vuotias nainen, paikallisen kaupan työntekijä, entinen kirkon kanttori

TIMO SAASTAMOINEN – n.55-vuotias läänintaiteilija

MYDREAM DIALBO – Hevonen, venäläinen jossa puolet mongolianhevosta, Timon työtöveri

PETRI PORTAANKORVA – 35-vuotias maanviljelijä

LAURA – narttukoira, Petrin

MALVIINA – Vuohi, luottamusmies

KAINUUN PRIKAATI, ”KIISSELI” – nuori tamma, Petrin hevonen

KETTUTYTTÖ – nuori tamma, Petrin hevonen

TOIJALA – nuori tamma, Petrin hevonen

KARI – Kukko, töissä Petrin tilalla, lakkojohtaja

JARMO ”JASKA” ASSERDAHL – kuollut suomenhevonen, Maksimin suojeluseläin

HOITSINGKATSONG BOITSILANGON ALAGANGHOKSAN BALLABULITRUIKULI – Nuori tyttöhevonen, My Dreamin Sielu

OXFORD DOWN – Panomiespässi

KARI VEPSÄ – hevoskuiskaaja, Maksimi Kuorikosken entinen bändikaveri

1. puoliaika

1.kohtaus

Elokuu. Alkuilta.

Kirkko joka on sittemmin toiminut elokuvateatterina. Kirkkosalin (näyttämön) katto on romahtanut. Katosta sataa vettä sisään. Elokuisen loppupäivän valo paistaa sateen lomasta. Kirkon etuosassa on erilaisia viljelyssaarekkeita. Saarekkeissa on mm. Tulppaaneja, pelkkää ruohoa, turveläjä ja vastakylvettyä siementä. Muu osa lattiasta on puhtaaksi kaluttua ruohikkoa. Traktori on romahtanut lattian läpi. Vain kauha ja hytti ovat enää näkyvissä. Ruohikkojen välissä ja päällä kulkee kivetystä kuin polkuja. Heinäpaaleja on seinustoilla. Lattialla makaa tuhannen litran vesisäiliö.

Katsomosta on irroitettu muutama penkki. Penkkien paikalle on viritetty eläinten juoma-automaatti. Juoma-automaatin vieressä on keppiin kiinnitetty suola-nuolinkivi. Kirkollista symboliikkaa on hyvin vähän näkössä. Muutama suuri enkelipatsas seisoo korkealla kirkon keskipilareissa hyllyllä, ja jossain romuläjässä lojuu risti. Virsien numerointitaulu on seinällä.

Joka puolella lattiaa on paljon eläinten paskaa.

HATTARA-lammas ja BERTIL-koira tulevat ovesta syvältä näyttämön takaa. Lammas on koiralla talutusnuorassa. Lampaan villa on mustunut, kuin tulipalon jäljiltä. Ihossa on villattomia palorakkula-laikkuja ja toinen sarvi roikkuu naamalla kiinnityskohdastaan irronneena. Toista sarvea ei enää ole. He kävelevät kohti sadealueen lähellä sijaitsevaa ruohoviljelmää. Lammas syö. Koira vaistoa jonkin läsnäolon ja vilkuilee yleisöön päin. Kiskoo sitten lammasta kohti yleisöä.

Kirkon lattian alta kuuluu rummutusta ja tuskastuneita huudahduksia kuten ”Ei lähe!”, ”Nyt ei lähe!”, ”Auttakaa nyt saatana!”, ”Apua nyt mulle apua tulkaa auttamaan!”

Bertil tulee Hattaran kanssa etunäyttämölle. Katsoo yleisöä. Menee valokatkaisimelle ja sytyttää katsomoon valon.

BERTIL

(Katsoo yleisöä.) Mitäs hittoa tämä väki nyt oikein on täällä? *(Tauko.)* Kato. Mitä nämä on?

HATTARA

Ne on henkiä. Henkiähän ne on.

Tauko.

BERTIL

Mutta mitä ne täällä tekee?

HATTARA

No. Oisko ne noitten penkkien henkiä sitte. Penkkien henkisiä kasvoja.

BERTIL

No mutta sittehän ne olis aina täällä. Kyllä ne on varmaan talon isäntä tänne rummullaan kutsunu.

HATTARA

Nii-i.

Tauko. Katsovat henkiä. Rummutus jatkuu.

BERTIL

Voi kauheeta tää on ihan hirveen noloo. Mää en oo ollenkaan esittäytyny. Hyvää iltaa. Mä olen Bärtil.

HATTARA

Son koira.

BERTIL

Mähän olen siis tän talon koira. Että nämä on siis ton lampaan farkut. Tuo lammas on Hattara.

HATTARA

Hattara Kuorikoski. Nykyään. Edellinen lampurihan hirttäyty kauhakuor-
maajaan. Siihen kauhaan. Se oli pystyssä näin. Anja Pallasvaara.

BERTIL

Nii justiinsa nii justiinsa. Mä en tiedä että tiedättekste itse että te ootte tullu tänne siksi että toi isännän rumpu on kutsunu teidät. Hän on entinen laivarumpali. Ruotsinlaivalla ollaan oltu koko ikämme. Mutta nyt siis lampureita.

HATTARA

Tämä nykyinen lampuri ei kyllä tietäis ees että mistä päästä lammas teurastetaan. Jos siis teurastaa vielä sais. (*Bertilille.*) Kerro. Kerroppa nyt. Kerro siitä.

BERTIL

No... hänhän kävi tuolla Jyväskylässä Mandalatalolla semmosen henkisen elämän kurssin. Minä jouduin olemaan siellä mukana. Hän on nykyään joku semmonen noita tai joku... opetteli siellä semmosen suomalaisen noitarumpumatkailu tradition. Ja nyt hän tuolla kryptassa rummuttelee ja sen takia te ootte täällä. Että anteeks kauheesti. Hän menee semmoseen huumaan ku hän hakkaa niitä kannujansa ja ”matkustaa toiseen todellisuuteen”. Ylisiin ja alisiin.

HATTARA

Kerro siitä keijusta.

BERTIL

No hänellä on semmonen voimaeläin. Hevonen. Semmonen henkiolento. Keijuks hän sitä kutsuu. Se oli sen keijun idea että me muutettais tähän lääniiin. Ja ruettais lampureiks. Sen jälkeen ku se käski Maksimin siirtää tota vesitonkkaa tolla traktorilla sitä ei oo näkyny. Tää rakennushan on entinen kirkko. Mutta se on kyllä sattumaa että nyt sitte niinku noita asuu kirkossa. Me saatiin tää tosi halvalla. Tää on aika ankee tää Suomen tilanne meille lampureille.

HATTARA

Ei oo ku yks lammas.

BERTIL

Nii nii joo joo Hattara on vanha lammas jo. Vartaasta pelastettu. Puoliks palanu.

Alkaa kuulua taas soittoa kryptasta.

BERTIL

Voi ei. Nyt teitä ei kyllä mahu enempää. (*Huutaa kryptaan.*) Maksimi! Maksimi älä soita enää. Älä soita enää!

HATTARA

(*Otaa narun pois Bertilin kädestä.*) Anna mennä Maksimi! Kerranki tänne hevон vitun jumalan kuuseen joku tulee! (*Menee katsomoon.*)

BERTIL

Tuu pois sieltä Hattara! (*Kryptaan.*) Maksimi kuulikko! Maksimi lopeta!

MAKSIMI

(*Ääni kuuluu lattian alta.*) Ootakko vähän aikaa!

BERTIL

(*Huutaa.*) Lopeta! Älä soita enää! Tuu kattoon!

MAKSIMI

(*Tulee.*) Mitä? Mitä on sattunu? Mikä hätä?

Bertil

(*Näyttää yleisöä.*) Kato.

Maksimi katsoo yleisöä.

MAKSIMI

(Katsoo lammasta.) Hei Hattara hei!

Hattara välttelee Maksimin katsetta.

MAKSIMI

Onks Hattara... onks Hattaralla hikka vai miks mä oon täällä?

HATTARA

(Itsekseen maahan.) Mitä sinä sillä päätäs vaivaat mikä minulla...

BERTIL

(Osoittaa penkkejä.) Kato.

MAKSIMI

(Katsomoon.) Onks toi yks penkki syöty tuolla? Bärtiil. Sähän tiedät että Hattara ei saa olla katsomossa. *(Tauko.)* Hei Bärtil otettasko silmäkontaktia vähän ku jutellaan. Kiitos. Ymmärräthän sä Bärtil että ykski tommonen penkki voi tappaa lampaan. Se voi olla vaikka myrkyllinen. Lammas on mä-rehtijä. Sillä on kolminkertanen mahdollisuus sillä penkillä juuttua sen kitala-keen. Mä vaan että oothan sä tarkkana. Mä meen nyt takas rummuille. Mä yritän nyt vähän matkustella jos sais saatana ees jonku yhteyden johonki.

BERTIL

Mut ku ne on täälä jo! Tää on ihan täynnä henkiä. Ekkai sä säikähtäny? Eet sä säikähtäny. Säikähiksää?

MAKSIMI

Saan kai mä säikähtää jos mä haluan säikähtää omassa kotona!

HATTARA

Hei koira. Ei ihmiset nää henkiä. Sitäpaitsi se on katsomo. Penkki on laumaeläin se muodostaa katsomon.

Tauko.

MAKSIMI

Onks täällä henkiä?

BERTIL

O. Hattara väitti että ne on noitten penkkien naamoja mut mä uskon että ne tuli ku sä rummutit.

Tauko.

MAKSIMI

Voi ku ihanaa. Kerro mulle näkykö sitä mun henkilökohtasta opasta... sitä keijukaista tuolla?

BERTIL

Hei kato oisko toi Hattaran toinen silmä painunu vähän niinkö pään sisään.

MAKSIMI

Älä vaiha puheenaihetta. Kerro mulle näkyykö sitä mun henkilökohtasta henkeä tuolla?

BERTIL

Ei näy.

MAKSIMI

No voitsä käydä vähään kurkkiin tuolta. Jos se on menny tonne taakse piiloon. (*Tauko.*) Bärtil pliis. (*Tulee katsomon viereen.*) Mä voin hakee Hattaran.

Bertil laahustelee kohti taka-katsomoa.

MAKSIMI

(*Hattaralle.*) Joo Maksimi hakee Hattaran nii Hattaran ei tarvi tulla yksin.

HATTARA

(*Itsekseen.*) Perkele ku lässyttää vanhalle lampaalle

MAKSIMI

(*Bertilille.*) Voitsä oikeesti Bärtil etsiä niinkö sä oikeesti yrittäisit etsiä sitä. Mulla on pitkä lista asioita mitä pitää kysellä esimerkiksi mitä me tehdään tuolle reijälle kun tulee talvi.

”Tää sijottuu semmoseen vähän niinku kuvitteelliseen tulevaisuuteen, jossa Suomes on enää muutama lääni ja jossa valtio on vetäytynyt sillee ettei oo enää teitä kunnostettu tonne peremmälle. Ja yli puolesta Suomea on tullu vähän semmonen ninku Mongolia. Ja eläimet ois saanu läpi sellasen klausuulin että jokainen heistäkin on laulun arvoinen. Ja tässä siis yli puolet rooleista on eläimillä. Tää perustuu vähän niinku siihen et ikään kuin maailman alussa ihmiset ja eläimet ois luonu sopimuksen, joka hyödyttää molempia, ja sitten ihmiset on yksipuolisesti pettänyt tän sopimuksen. Ja nyt tän näytelmän kulessa tää sopimus ois tarkoitus sopia uudestaan eli että millä ehdoilla eläimiä saa tappaa.” — LEEA KLEMOLA

”Teos kiinnittyy vahvasti kansalliseen näkökulmaan mutta on samalla sekä universaalisti inhimillinen että radikaalisti lajienvälinen ja ylikuonnollinen.”

— EEVA KEMPPI, *Turun Sanomat*

Kohutun näytelmän
teksti, liitteenä kaksi
kohtausta, joita
Kansallisteatterin
kantaesityksessä
ei nähty.

”Klemolan sisarukset puhuvat Suomen jakautumisesta ja politiikasta samoin kuin lajit ylittävistä tunteista ja vieteistä, tasa-arvosta ja etiikasta, uskosta, kiintymyksestä ja lähisuhdeväkivallasta. Syömisen ja seksuaalisuuden yhteen kietoutumisesta. Syyllisyydestä.” — SUNA VUORI, *Helsingin Sanomat*